

soneringen finder Sted indenfor Sjællands Omraade udenfor København, sker Hærloven Fyldest. Ministeriet maa altsaa kunne vælge de Steder, hvor der kan opnaas den bedst mulige Ordning, naar overhovedet Hensynet til Forsvarsvæsenet sker Fyldest. Efter den Ordning, som var paa-tænkt paa Grundlag af de opnaaede Overenskomster med Byerne, vilde efter de Beregninger, som ere anstillede — naar jeg ikke tager Hensyn til Hillerød, den ene af de 6 Byer, men kun til de 5 andre —, den aarlige Udgift for Byerne være bleven 32,791 Kr. Efter dette Forslag ville Udgifterne for Kommunerne blive 38,022 Kr. eller 5,231 Kr. mere end paa Grundlag af Overenskomsten. Det vil altsaa blive saadant noget som omtrentlig 1,000 Kr. aarlig mere for hver By. Det er jo ikke saa lidt, men den Forhandling, som har fundet Sted, og de Udtalelser, der ere komne fra Byerne, tyde paa, at Byerne egentlig mene at ville være lige saa godt tjente med denne Ordning trods det større Tilskud, de her komme til at udrede. De have jo nemlig, sikkert med nogen Ret, gjort gældende, at naar Indkvartering foregik i Kasernerne, og man samtidig, hvad der jo var Hensigten, vilde gennemføre Fuldkostforplejning, vilde denne Forplejning blive overdraget til enkelte Mænd eller en enkelt Mand, og han vilde komme til at gøre store Indkøb og derved være stærkt fristet til at gøre sine Indkøb i Hovedstaden eller overhovedet udenfor Byens Omraade, hvorved en stor Del af Fortjenesten ved Garnisoneringen ikke vilde komme Byens Borgere til gode. Indkvarterer man derimod hos Borgerne, vil en saadan Fællesforplejning ikke kunne finde Sted i nær samme Omfang. Vel kan der være Tale om — og jeg haaber, man vil tilstræbe — en saadan Ordning, at der alligevel kan gennemføres Fuldkostforplejning, men det vil blive for en mindre Del, ikke for hele Garnisonen. Byerne ville sikkert ordne sig saaledes, at de i nogen Maade ville gaa over til det System, som er anvendt f. Eks. i Nyborg, for Resten ogsaa andre Steder, at der ved privat Initiativ er bygget mindre Kaserner, som kunne rumme et eller et halvt Kompagni. Disse Bygninger blive saa lejede af Kommunerne, og Soldaterne kunne blive indkvarterede der. Derved vil det kunne opnaas, at der alligevel kan etableres Fuldkostforplejning, men det vil ikke blive i et saadant Omfang, som hvis alle vare indkvarterede paa eet Sted, og Fristelsen til udenfor Byens Omraade at gøre dette

fælles Indkøb, som er nødvendigt, for at Fuldkostforplejningen kan gennemføres, vil være betydelig mindre, da det er langt ringere Mængder af Fødevarer, der bliver Brug for end ellers. Jeg nævner dette, fordi jeg tror, at derigennem vil der i nogen Maade kunne naas de samme Fordele som ved Indkvartering i Kaserner, idet man nemlig kan indrette disse mindre Kaserner, private Kaserner, om jeg maa kalde dem saa, saaledes, at de hygiejniske Forhold i alt væsentligt blive lige saa gode som paa de større Kaserner. Der vil ogsaa ved denne Indkvarteringsmaade opnaas, at Soldaterne kunne blive underkastede det fornødne Tilsyn, som der nu en Gang bør være, naar Disciplin og Orden skulle opretholdes.

Hertil skal jeg indskrænke mig, i alt Fald for denne Gang. Det er jo en nødvendig Følge af Hærloven, at vi skulle have oprettet disse Garnisoner her paa Sjælland. Det sker sikkert paa den billigst mulige Maade paa Grundlag af det foreliggende Forslag, og jeg tillader mig at anbefale Forslaget til Vedtagelse her i Tinget.

K. M. Klausen: Til Fordel for dette Lovforslag beraaber man sig paa Hærloven af 1909, i hvilken der staar, at Troppeafdelinger fra Jylland og Fyn kunne oversendes i Garnison til Øst for Store Bælt. Spørgsmaalet om at overflytte Troppeafdelinger fra den ene Landsdel til den anden var stærkt omstridt i Forsvarskommissionen. Dette har ogsaa givet sig Udtryk i Kommissionens Betænkning. Selv indenfor Regeringspartiet var der Medlemmer, som vare meget imod en saadan Omflytning. Med den højtærede Formands Tilladelse skal jeg oplæse et lille Stykke af de Udtalelser, som de to Medlemmer af Forsvarskommissionen, den nuværende højtærede Landbrugsminister og det ærede Medlem fra Bække (L. Rasmussen), have fremsat: „*Anders Nielsen* og *L. Rasmussen* have ikke kunnet deltage i Forslaget om at overflytte to Regimentter fra Vest til Øst for Store Bælt. En saadan Overflytning er efter disse Medlemmers Opfattelse ikke stemmende med den Hovedgrundsetning, ud fra hvilken Landets Neutralitetsforsvar bør ordnes. Vi maa henstille, at Lovgivningsmagten fastholder som Udgangspunkt, at Værnekraften i alt væsentligt organiseres og mobiliseres indenfor det geografiske Omraade, hvor den hører hjemme, for i paakommende Tilfælde saa vidt muligt at kunne dirigeres derhen, hvor Neu-